

Lista 7: homomorfizmy

Zadanie 1. Uzasadnij, że złożenie homomorfizmów jest homomorfizmem, a funkcja odwrotna do izomorfizmu jest izomorfizmem.

Zadanie 2. Rozważmy funkcję $\exp : \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}_+$, gdzie $\mathbb{R}$ i $\mathbb{R}_+$ mają standardowe struktury grupy (dodawanie i mnożenie), a $\exp x = e^x$. Uzasadnij, że jest to homomorfizm i rozstrzygnij czy jest mono- i/lub epimorfizmem.

Zadanie 3. Pokaż, że dla $g \in G$ t. że $\text{ord } g < \infty$ i homomorfizmu $f: G \rightarrow H$ mamy $\text{ord } f(g) < \infty$ oraz $\text{ord } f(g) \mid \text{ord } g$.

Zadanie 4. Czy istnieje homomorfizm z $\mathbb{Z}_6$ w S_3 ? A izomorfizm?

Zadanie 5. Znaleźć wszystkie homomorfizmy:

- 1) $\mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$,
- 2) $\mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}_2$,
- 3) $\mathbb{Z}_2 \rightarrow \mathbb{Z}$.

Zadanie 6. Znaleźć wszystkie homomorfizmy $\mathbb{Z}_6 \rightarrow \mathbb{Z}_{10}$.

Zadanie 7. Pokazać, że (b) i (c)¹ z obszerniejszej definicji homomorfizmu wynikają z warunku (a)².

Zadanie 8. Czy obraz (zbiór wartości) homomorfizmu musi być podgrupą? Jeśli tak, to czy ta podgrupa musi być normalna?

Zadanie 9. Dla homomorfizmu $f: G \rightarrow H$ przez $\ker f$ oznaczamy podzbiór G składający się z elementów posyłanych przez f na e_H (tzn. $\ker f = \{g \in G: f(g) = e_H\} = f^{-1}[\{e_H\}]$). Czy jądro jest podgrupą G ? Jeśli tak, to czy jest to podgrupa normalna?

Zadanie 10. Pokazać, że homomorfizm $f: G \rightarrow H$ jest mono- dokładnie wtedy, gdy $\ker f = \{e_G\}$.

Zadanie 11. Kiedy podgrupę można zrealizować jako obraz pewnego homomorfizmu? A kiedy jako jądro?

Zadanie 12. Uzasadnić, że dla każdego $a \in G$ odwzorowanie $\varphi_a: G \rightarrow G$ zadane przez $\varphi_a(g) = aga^{-1}$ jest automorfizmem grupy G . Takie automorfizmy nazywamy **automorfizmami wewnętrznymi** grupy G .

Zadanie 13. Sprawdzić, że zbiór automorfizmów G , oznaczany przez $\text{Aut } G$ jest grupą (z działaniem składania automorfizmów).

Zadanie 14. Rozważyć funkcję $\varphi: G \rightarrow \text{Aut } G$ zadaną przez $\varphi(g) = \varphi_g$ (jak w Zadaniu 12). Uzasadnij, że jest to homomorfizm. Wywnioskuj, że automorfizmy wewnętrzne tworzą podgrupę grupy automorfizmów. Sprawdź czy φ musi być monomorfizmem (wskazówka: wyznacz jądro φ). Sprawdź czy musi być na - tzn. czy dla każdej grupy G każdy jej automorfizm jest wewnętrzny?

WERSJA 0

---

¹przenoszenie przez homomorfizm elementu neutralnego na element neutralny i elementu odwrotnego na element odwrotny
²tj. że dla każdych $g, g' \in G$ mamy $f(gg') = f(g)f(g')$